

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Usoda Slovencev“.

I.

Skoro sedemnajst mesecev je poteklo, kar se je vršilo občno ljudsko štetje, a rezultati tega štetja še sedaj niso razglašeni. Ve se doslej samo aproksimativno število prebivalstva posameznih večjih mest in kronovin, glede narodnostnega razmerja pa se oficialno še ni ničesar razglasilo.

Prve številke o uspehu ljudskega štetja glede naraščanja, oziroma pojemanja pripadnikov posamičnih narodnosti smo čitali te dni v graški »Tagespošti«, kjer je priobčil dr. Reiner pl. Reinohl članek »Volksbewegung des deutschthums«. Podatke tega članka je pograbil »Slovenec«, in stisto frivolnostjo, kakor jo ima na razpolaganje tudi pri najresnejših zadevah, je iz podatkov tega članka skoval bedasto reklamo za — slovenski klerikalizem!

Reinerjevi računi so zanimivi in zaslužijo našo pozornost v polni meri. Po teh Reinerjevih podatkih se je pri zadnjih treh ljudskih štetjih izkazalo, da je bilo med sto prebivalci:

	1. 1880	1. 1890	1. 1900
	odstotkov		
Nemcev	36.75	36.05	35.80
Čehov	23.77	23.32	23.27
Poljakov	14.86	15.84	16.67
Malorusov	12.80	13.22	13.86
Slovencev	5.23	5.01	4.67
Hrvatov in Srbov	2.59	2.75	2.78
Italijanov	3.07	2.28	2.84
Rumunov	0.88	0.89	0.90
Madjarov	0.05	0.04	0.04

Po tem izkazu se je torej število Nemcev, Čehov, Italijanov in Slovencev skrčilo, med tem, ko se je število Hrvatov-Srbov, Poljakov in Malorusov pomnožilo.

Kar se tiče Čehov, bo resnica pač ta, da se je njih število zmanjšalo na papirju, in da se na tisoče Čehom, ki žive v takozvanem »nemškem ozemlju« na Češkem, potem v Šleziji, na Dolenjem in Go-

renjem Avstrijskem pri ljudskem štetju oktroiral nemški občevalni jezik.

Tudi znatno naraščanje Poljakov se nam z ozirom na številno izseljevanje iz Gališke ne zdi prav naravno, nego je bilo bržčas jako mnogo Malorusov vpisanih med Poljake. Naraščanje Malorusov namreč ni v nobenem razmerju z naraščanjem Poljakov, tako da se nehote vsiljuje mnenje, da so poljski komisariji pri številjenju tendenciozno postopali, zlasti ker se je število pripadnikov grško-katoliške vere znatno pomnožilo, a h grško-katoliški veri pripadajo samo Malorusi.

Nazadovanje Nemcev je razmeroma neznatno, a da bi Italijani nazadovali, tega sploh ne verujemo. Mogoče je, da nazadujejo na Primorskem, toda na Tirolskem se množe in prodirajo dosledno proti severu. Danes so že pred vratmi Bolcana, med tem ko je sedaj že popolnoma italijanski Trident bil za časa koncila (l. 1550.) še ves nemški, kakor je bilo nemško vse širno ozemlje med Tridentom in Bolcanom. Italijanska meja se pomika vedno bolj proti severu, in če pojde tako naprej, je gotovo, da prestopi s časoma tudi Brenner.

Nas seveda zanima najbolj razmerje med Slovenci in Nemci. Po Reinerjevem izkazu je živel Nemcev:

	1. 1880	1. 1890	1. 1900
	odstotkov		
v planinskih de- želah	57.53	58.84	59.63
na Češkem, Mo- ravske in v Šleziji	36.87	36.69	36.09
v drugih krono- vinah	5.60	4.47	4.29

Po tej statistiki nazaduje torej nemštvo v češkonemških deželah in v deželah češke krone, med tem ko se v planinskih deželah znatno množi.

Število Slovencev se je, kakor rečeno, zopet skrčilo. V času od l. 1880 do l. 1890 je padlo za 0.22%, v času od l. 1890 do l. 1900 pa za 0.34%, skupaj torej v dobi 20 let za celih 0.56%. To je že znatna izguba, ker reprezentira okroglo 10.000 duš. Pri našem malem narodu

je to že silno veliko in odpira najžalostnejšo perspektivo za bodočnost.

»Slovenec« pravi glede tega nazadovanja: »Ta izguba ne gre toliko na račun splošnega nazadovanja v naših deželah, kolikor na račun prodiranja Nemcev proti jugu.« Pozneje pa dostavlja: »Edini torej, katere Nemci uspešno izpodrivajo, so nemški prebivalci planinskih dežel, namreč Slovenci. Povsod ima slovanski živelj dovolj moči, da se ohranjuje in da s svojo močjo premaguje nemški naval, jedino le pri Slovencih se kaže nasprotno. Mi gremo nazaj, mi ginemo.«

To se prav lepo bere in napravi morda na kako naivno dušico tudi primeren utis, a — hvala Bogu! — to ni resnično, to ni pravi vzrok napredovanju Nemcev v alpskih deželah in nazadovanju Slovencev. Ko bi bilo res tako, kakor piše »Slovenec«, potem bi ne kazalo družega, kakor vreči puško v koruzo. Toda uzroki »nazadovanja«, v kolikor se more o tem sploh govoriti, so drugi, in sicer taki, da nam zaradi njih še ni treba obupati nad »usodo Slovencev«.

V Ljubljani, 13. maja.

Državni zbor.

Po osem dnevnem odmoru se je večeraj zopet sešel državni zbor k nadaljevanju etata železniškega ministrstva. Pred sejo je vložil posl. Fresl nujni predlog zaradi razganega njegovega shoda dne 4. t. m. v Vičavi, pri kateri priliki je bil neki delavec zaboden. Fresl je trdil, da je mož vsled rane že umrl, dočim je ministrski predsednik dokazal, da pride v par dneh že zdrav iz bolnišnice. Nujnost se odkloni. K dnevnemu redu sta govorila samo poslanca Piepes, ki je razpravljal o tehničnih, Ellenbogen pa o finančnih pomanjkljivih pri državnih železnicah. Med dveurnim, dolgočasnim Ellenbogenovim govorom pa se je zbornica polagoma izpraznila. To priliko je porabil poslanec Zázvorka ter zahteval konec seje. Predsednik se je moral zahtevi udati, ker zbornica res ni bila več sklepčna. Vsled takih malomarnosti pač ne bo mogoče dognati

proračuna v določeni dobi. Za današnjo sejo je vpisanih 14 govornikov.

Iz delegacij.

Proračunski odsek avstrijskih delegacij je imel v soboto dve seji ter je z vslužno naglico dognal mornarični in skupnega finančnega ministrstva etá ter etá skupnega najvišjega računskega dvora. Po kratkih debatah se je vselej sprejelo poročilo, v mornarični debati pa se je admiralu Spaunu izrekalo celo najlaskavejše priznanje. Delegat vitez Vuković je hvalil upravo mornarice ter priporočal, naj se vojno ladije v prosoh koloni in izvoza še pomnoži. Tako imata vojni minister in poveljnik mornarice vse dovoljeno. Delegacije delajo kakor stroj. Z dovolitvijo okupacijskega kredita se je zaključila razprava budgetnega odseka o skupnem proračunu. — V nedeljski seji se je razpravljalo o potrebnosti ministra zunanjih del. Bacquehem je hvalil ministra Goluchowskega in njegovo politiko za trozvezo. Del. Vuković je vprašal ministra, ali se res pritiska prebivalstvo v Bosni in Hercegovini tako, da se mora isto trumoma izseljevati. Del. Kramář je povdarjal potrebo, da se uredi srbsko cerkveno vprašanje, zahteval višje plače za učitelje in uradne sluga v Bosni in Hercegovini ter naj se glede poštne prometa ne smatra teh dveh dežel za inozemstvo. Delegat Sylvesterski je izjavil zoper priklonjenje Bosne in Hercegovine k Ogrski. Zajedni finančni minister Kallay je seveda oporekal vsakim pomanjkljivostim ter hvalil okupacijsko upravo.

Pogajanja z Ogrsko.

Dober teden je minil, odkar je avstrijski ministrski predsednik zagrozil, da pretrga od minole jeseni tekoča pogajanja z Ogrsko radi carinskega tarifa in trgovinske zveze. Ogrska vlada na avstrijske ponudbe še ni odgovorila, a avstrijsko ministrstvo se je v soboto v svoji seji izreklo s Körberjem solidarno. Vse avstrijsko časopisje odobrava energični nastop Körberja ter le želi, da bi naša vlada v zadnjem hipu zopet ne kapitulirala pred

LISTEK.

Moja gledališka pohajkovanja.

Pripoveduje F. A. Šubert.*)

I. Po Italiji.

Bivši slavnoznani ravnatelj češkega narodnega gledališča v Pragi nam je poslal iz posebne prijaznosti drugi del svojih spominov s potovanja po evropskih gledališčih, posebno slovanskih.

Knjiga, elegantno opremljena leksikatskega formata na 224 straneh, ima sledečo vsebino: »Moja prva pot v Italijo, — Iz italijanskih gledališč, — V pravljici juga, — Pri otvoritvi jugoslovanskih gledališč, — Moja druga pot v Italijo, — Druga potovanja po jugu, — Pri otvoritvi gledališč poljskih in druga pota po Poljskem, — Med palmami, — Zadnji poti italijanski, — Na severu, — Popolnoma negledališki intermezzo, — Register imen«. Knjiga pri naša slike skladatelj Arriga Boita, Al-

*) Z uplynulých dob II. »Moje divadelní toulky« vypravuje Fr. Ad. Šubert. Svazek I. V Praze. Tiskem a nákladem české grafické společnosti »Unie«. 1902. Cena 5 K 60 h, vázané 8 K 30 h.

berta Franchettija, Ruggierja Leoncavalla, bivšega intendanta kralj. gledališča hrvaškega, dr. Štefana pl. Miletiča in ravnatelja Ivovskega mestnega gledališča, Tadeusza Pavlikovskega. Zadnjih dveh sta tudi zanimiva faksimilja v knjigi.

Kdor se zanima za gledališko umetnost, posebno za slovansko, naj vzame kovčeg, dene vanj imenovano knjigo in se pelje za Šubertom, ki mu bo vodnik, da mu ga ni para.

Kakor hitro se je končala zima v Pragi, je tudi Šubert pobral svoj kovčeg in se je odpeljal v zadevah narodnega gledališča v Pragi na jug in sicer v Italijo. Voditi gledališče, posebno takega pomena kakor je češko narodno v Pragi, ni kar si bodi. Na zunaj izgleda tak vodja kakor nekaj nepotrebnega. Sedi v svoji pisarnici, sprejema posete, bere novine, določa repertoar; zvečer sedi v svoji loži, gleda predstavo in potem hodi lahko spat. Sicer ga občinstvo ne vidi, zato tudi ne ve, kakšno je to njegovo spanje. Toda če povem, da šteje vse osebe narodnega gledališča v Pragi okoli 500 glav, da v Pragi izhaja čez deset dnevnikov in brez števila drugih periodičnih časopisov raznih smeri, kateri se vsi pečajo z gledališčem, si lahko misli vsakdo, da delo gledali-

škega vodje z dnevom še ni končano, da pravzaprav zdaj šele pričnjenja.

Toda pustimo govoriti duhovitega avtorja samega.

»Kakor val razburjenega morja se je name valil dan za dnevom. Mirni, šumeči, razburljivi . . . Danes ga je zlatilo veselje doseglega uspeha gledališča, včeraj ga je kalil naplavljeni pesek težav in prihodnji dan se je pripravljaj zapihni nad njim kakor vihar naglih in nepričakovanih nezdod. In vsak dan privali okrepejočega dela in razglodajočega razburjenja, polagoma in brez nehanja duha stresajočega. In vedno hrušč in hrup, oblaki kobilic osebnih aspiracij, hudourniki stoterih in tisočeri malenkosti, včasih celo glavno smer očesu prikrivajočih.

Ali ga slišite, kako mu je lahko? — Ni čuda, da so prihajali dnevi, ki so silovito klical izpreči za kratek čas iz jarma. In tu so mi dobrodošli poti v zadevah narodnega gledališča, dasiravno od nujnih pogajanj v tujini ni bilo pričakovati miru niti počitka, večkrat samo nov trud. Ali tudi pri tem je bila vsaka pot vsaj izstop iz ograje tekočega življenja, dušedečega s svojim vedno enakim vsakdanjim naporom, bila je izprememba ozračja, olajšanje od enega dela vedno obteženih čutnic. In

že s tem je prinašala gotovo okrepanje.« — Verjamem. Pozicija njegova, polna odgovornosti napram občinstvu, žurnalom, društvu narodnega gledališča*) in posebno napram sebi samemu, ker ni bil mož malih ciljev, njegova deviza je bila »z opereto in burko proč« — hotel je namreč napraviti iz »zlate kapelice« nekaj »Hoftheater« — ni bila ravno premajhna. Praško občinstvo, razvajeno od operet in burk, je bilo težko pridobiti za resno gledališko umetnost. Razen tega je bila močna konkurenca nemškega deželnega gledališča, vzdrževanega od češkega zgodovinskega plemstva, in takrat še z imenitnimi močmi razpolagajočega.

Češko občinstvo je hodilo takrat lahkega srca k nemškim predstavam, ne misleč, da tako škoduje narodni stvari. Sedaj je seveda že drugače. — Hotel povzdigniti češko gledališče na višino drugih prvorednih gledališč, potoval je Šubert po Evropi, da bi študiral razmere drugih odrov, nabavil novitete, seznanjal se s predstavljajočimi umetniki in umetnicami ter jih vabil h gostovanju v Prago.

* V Pragi je bilo gledališče pod vodstvom »Društva narodnega gledališča v Pragi«. Vsak član vložil 1000 kron in jamči za drugih 1000 kron. To društvo angažira ravnatelja, ki samostojno vodi gledališče. (Dalje prih.)

Ogrsko. Če se ne more doseči pošten in pravičen kompromis, rajši ločitev. Tako se izražajo tudi industrijalci. V sobotni seji je obravnavalo ministrstvo ves kompleks negotbenih vprašanj ter sklenilo, da vztraja pri svojih predlogih neomajno, ker so ogrskim gospodarskim interesom najugodnejši. Sklep negotbenih pogajanj je v interesu državnih polovic najnujnejše potreben, a z dosedanjim načinom ogrskega zavlačevanja se ne pride še dolgo do konca. Zato se mora konferiranje v par tednih zavrniti, ali pa se pretrga. Kakor se čuje, pa ogrska vlada za prihodnji teden še ne namerava sklicati skupnih pogajalnih konferenc, zato postaja kriza glede negotbe akutna. Körber je zaporedoma skoraj vsak dan pri cesarju, kar kaže, da je negotbeno vprašanje postalo skrajnje pereče.

Krieghammer in Galgotzy.

V delegacijah je vojni minister Krieghammer z nezasišano navdušenostjo hvalil feldzeugmeistra Galgotzyja, češ, da je »visokospoštovan, človekoljuben, velikodušen, plemenito čuteč, idealen, pri vseh podložnih cenjen in priljubljen mož« — skratka: ideal človeka, ki zasluži, da se mu že za živa postavi mramornat kip ter se ga uvrsti med nesmrtnike. Galgotzy je Krieghammerju inkarnacija vseh moških in vojaških čednosti, posebljenje vseh človeških vrlin. Vredno je torej, da se поближе seznanijo tudi Slovenci s tem vzorom, kateremu je pel sam vojni minister, gospod pl. Krieghammer himne zadivljenja, navdušenja in občudovanja. Vredno je to tembolj, ker danes so vzorniki bele vrane in je človeštvo veselo, če izve vsaj za enega smrtnika, ki — hvala Bogu! — ni tak kakršni so drugi. Hvaležni moramo biti torej poslancema Daszynskemu in Danielaku, ki sta podala strmečemu človeštvu natančen seznam del tega ljubimca grofa Goluchowskega in pl. Krieghammerja. Ta dva poslanca sta v sejah državnega zbora dne 8. februarja in 13. marca podala material biografa feldzeugmeistra Galgotzyja, ki je komandant 10. voja v Přemyslu v Galiciji. Temu materialu posnamemo sledeče podatke: Statistika kaže, da se je leta 1901. pod Galgotzyjem med vojaštvom izvršilo 92 samomorov, 13 vojakov je postalo radi trpinčenja invalidnih, 400 vojakov je dezertiralo in 725 vojakov je bilo obsojenih v ječo. Letos je bilo v Přemyslu od 1.—27. januarja 26 samomorov, torej vsak dan en samomor. Galgotzy je torej res biser komandanta! A vendar ga je grajalo 8 časopisov. Galgotzy je proti njim naperil 92 tožb, toda gališki sodniki so čudaki, kajti v vseh tožbah je Galgotzy pogorel in vsi listi so bili oproščeni. Da, še več: meščanstvo in plemstvo Galgotzyja zaničuje in sovraži, Pininski in Sapieha sta mu obrnila hrbet in nihče ne imenuje Galgotzega imena, ne da bi ga preklel. Tak je vzor moža in vojaka, ki mu poje naš vojni minister himne!

Alzaško-Lotarinska brez diktaturnih paragrafov.

Nemški cesar je naročil alzaško-lotarinskemu namestniku, knezu Hermanu Hohenlohe-Langenburškemu, naj stopi v zvezo z državnim kancelarjem, da se odpravijo dosednji, že 30 let obstoječi diktaturni paragrafi ter da se predloži zveznemu svetu primeren zakonski načrt. Od kar se je Nemčija po vojni s Francijo polastila Alzacije in Lotaringije, so imeli ondodnji cesarski namestniki izjemno polnomočje, s katero so smeli omejevati svobodo zborovanj, časopisja in potovanja ter zatreti vsak pojav simpatiziranja s Francijo. Prebivalci so več desetletij le mrmraje prenašali nemško vladno ter so hodili demonstrirati celo v Pariz proti anektaciji nekdanj francoskih pokrajin. Francoski nacionalisti so dolgo gojili takozvano »revanšno idejo« ter sanjarili, da odtrgajo Nemčiji zopet leta 1871. izvojevani pokrajini. Polagoma pa je časa kolo zatrla ves odpor, razni namestniki so s silo in izdobra zatrli v prebivalstvu up na povratek v naročje Francije; drug zarod je vzrasel in v nekdanj sovražnih, nezadovoljnih pokrajinah se je ljudstvo s svojo usodo sprijaznilo. Nemški državni zbor je opetovano zahteval, naj se izjemne naredbes za Alzacijo in Lotaringijo odpravijo in to se sedaj po iniciativnosti cesarja tudi zgodi. Pokrajini se smatrata docela mirni ter bosta poslej enakopravni z drugimi

nemškimi provincijami. Francozje so se polagoma iznebili svoje ideje »maščevanja« in celo šovinisti uvidevajo, da bi bila nova vojna za izgubljeni deželi ob nemškem Renu sedaj nemožna. Nemški listi cesarjev sklep odobravajo, v obrenskih pokrajinah pa so večje svobode tudi vesel. S tem se odigra še zadnji prizor nemško-francoske tragedije ob Renu.

Najnovejše politične vesti.

Seja klubovih načelnikov se vrši danes, da se posvetujejo, kako bi bilo mogoče hitreje dognati proračunsko debato. Nameravajo se baje vpeljati večerne seje, da bo proračun še ta teden završen. — Nasprotstvo med Wolfom in Schönererjem narašča. V Fulknovem so izrekli volilci Schönererja, Steina in Hoferja, naj takoj odlože mandate. Wolf je začel tožbo zoper »Egerer Nachrichten«, katerega izdajatelj je njegov bivši najboljši prijatelj Hofer. — V ogrskem državnem zboru je izjavil posl. Kossuth, da se v gospodarskem boju med Ogrsko in Avstrijo zavzema krona za Avstrijo; kakor brž bi ogrski kabinet pokazal napram Avstriji popustljivost, obljubil je govornik uprizoriti s svojo stranko parlamentarno vstajo. — Konkordat bo odpovedala Španija Vatikanu, ako se razbijejo vršča se pogajanja. — Vstaja na Venecueli. Vladne čete pod vodstvom Gomeza so naskočile mesto Carupano, a so bile odbite. Gomez je ranjen zbežal na otok Margarita. Vladne čete imajo 115 mrtvih in 210 ranjenih. — Morilec ministra Sipjagina Balmasov je obsojen na vislice. Obsodbo mora še car potrditi. Morilec je ostal povsem miren ter samo odgovoril na vprašanje predsednika, ali nima sokrivcev: »Da, enega, in sicer rusko vladu.« — Mažari zoper panslavizem. Mestni zastop v Požunu je sklenil prošnjo na državni zbor, naj se narodnostni zakon iz leta 1868. poostri, ker na Ogrskem narašča panslavizem. — Zoper zvišanje carine na neobhodno potrebna živila je sprejel shod 77 nemških mest v Berlinu ostro resolucijo.

Dopisi.

Iz Doba. V »Slovenčevu« številki z dne 23. aprila zagovarja nekdo našega klerikalnega župana Boštjana Zarnika, češ, da je notica priobčena v 88. številki »Slov. Naroda«, iz Doba »nesramna laž«. Toda ravno nasprotno je resnica. Najprvo obžaluje klerikalno dopisunče, da je »Narod« napadel še drugič letos našega »miroljubnega« župana. Seveda, ga ni prvič, zadnjič pa tudi težko, kajti na tak dopis, kakor je v »Slovenču«, se ne more molčati. Dalje pravi, da je bil župan dne 10. t. m. eden prvih pri požaru. Že to je laž. Kajti bila je že požarna bramba preje kot on. Toda še večja laž je, da je župan sam nosil opravo iz goreče hiše in da je priganjal ljudi k delu. Kdo bi pa tobak kadil, ako ne on? Dopisnik v »Slovenču« pač trdi, da pipe niti s sabo imel ni. Seveda vinske pipe, katera bi bila morebiti dopisniku v »Slovenču« bolj všeč, ni imel s sabo, pač pa tobakarsko. Tudi dalje obžaluje, da je bila požarna bramba pred nedavnim časom pod čisto liberalno komando, in da je še sedaj pod liberalnim vplivom. Mi pač dobro vemo, da se našim klerikalcem po tej komandi sline cede. Toda ako bi jo imeli v rokah klerikalci, bi že davno o društvu ne bilo ne duha, ne sluha. Kajti, ko so jo izročili v liberalne roke, bilo je dolga čez 200 gold. Pod vodstvom naprednjaka gosp. Karola Detele pa je društvo ta dolg poplačalo, nabavilo si še jedno brizgalno za 640 K in še mnogo drugih potrebščin, ne da bi imelo vinarja dolga. Občina bi morala dati društvu letne prispevke, toda dosedaj ni imelo društvo od občine nič drugega nego posmehovanje. Dopisnik pravi dalje, da je v »Narodu« popolnoma lažnivo, da bi pri občinskih volitvah kdaj župan zase agitiral. Toda le počasi. Ne samo gospod župan, ampak tudi pobožna mati županja je agitirala in še celo njen sin. Imel je dalje celo trumo agitatorjev. Kako pa je bilo takrat, ko je hodil kaplan v spremstvu agitatorjev v razne hiše in ljudi prigovarjal, da naj volijo katoliške moše, ni nosil s sabo sladkor, cikorje in drugo? Ali ste že ono pozabili? Potem pač ni čudno, ako je napredna stranka propadla.

Nekaj tednov pred deželnozborskimi volitvami se je slišala med pridigo v nedeljo med drugimi psolvkami tudi ta duhovita opazka: »Kaj pa je liberalce? Liberalce je vsak pes na dvorišču in vsak osel v hlevu«. In to govori človek, ki je sedel v osmih šolah in v štirih letnikih semenišča. Kristus je učil: »Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.« Ta stavek pa je naša katoliška stranka že zdavnaj pozabila. Pač se mnogo trudi, da bi ugonobila par naprednih hiš v Dobu, toda se ji ne more tako hitro posrečiti. Morda bo kak dopisnik zopet poslal v »Slovenca« kak duhovit članek in bo napadel »Narod«, češ, da obrekuje, toda mi svetujemo, da najraje molči, sicer bodo naši bralci še marsikaj zvedeli, kako se godi v Dobu. Tudi se spomnite, da ste porabili pri zadnjih občinskih volitvah vsako kljuse, da je le vleklo za sabo kosti svojega rojstva. Toda ne jezite se preveč, kajti jeza škoduje in jo raje poplaknite z vinom. Saj vemo, kako da je. Končno se zahvaljujemo tudi občinskemu svetovalcu Koželu, ki je pri volitvah obljubil, da bo, ako bodo na klerikalno stran volili, iztrebil potok, ki teče skozi vas, v 3 mesecih. Na ta način je pridobil par glasov, s katerimi je prodr v 2 razredu. Sedaj je po volitvi že dve leti in potok še ni iztrebljen, dasiravno je mož rekel, da mu sme glava odpasti, če obljube ne izpolni. Toraj sedaj bi mu moralo že 7 glav odpasti. Ubogi človek! Pozdravljamo še gospoda župana, županjo in očeta klerikalca, ki je svojega sina tožil.

Iz Mokronoga. Naš kaplan, gosp. Bukovec, je mož velike postave in velikih besedij, torej ni čuda, da so njegove pridige izvanredno poučljive, tuintam so pa tudi smešne, prav za predpustni čas.

Pretečeno nedeljo je omenjal duhovito, da, ako bi bil on Bog, bi sploh ne pripustil, da bi trta rodila, da je Bog takorekoč prav storil, da je pri nas trta deloma pomrznila, in da ženske mnogo greše, ako delajo skupno z moškimi po vinogradih in da naj se ženske odpravijo pri vinogradskih delih. — Kaplan morda še ne ve, da se greši po marsikaterih družih bolj posvečenih krajih mnogo bolj, nego po vinogradih in da bi pri nas z delom radi pomanjkanja moških delavcev sploh ne mogli izhajati brez ženskih poslov.

Tudi glede vina moramo reči, da ne vemo, s čim misli gospod kaplan opravljati daritev sv. maše, ako želi, da bi on kot Bog ne dovolil trti sadu in kaj bi poretli k temu ljubljanski gospod Kulavice et comp. Sploh pa upajmo, dolenjski vinorejci, da se naš dobitljivi Bog ne od-pove svojemu vladarstvu, da bi na njegovo mesto sedel naš kaplan, kajti potem bi morali pojenjati rudeči nosovi pa naših župniščih!

Someščanje!

O binkoštnih praznikih se bode vršil v Ljubljani četrti slovanski časnikarski shod. K temu shodu prihiteli bodo v našo prvostolnico zastopniki slovanskih časnikov iz vse avstro-ogrske monarhije.

Ako se pomisli, da se časnikarstvo po vsej pravici smatra za velemoč, jasno bode, kako velicega pomena je, da se ravno med nami vrši četrti slovanski časnikarski shod. Zato pa tudi pričakujem, da bode mestno prebivalstvo storilo vse, da se našim dragim gostom omili kratko njihovo bivanje med nami in da se jim pokaže, s kako presrečno radostjo smo jih sprejeli.

V dokaz tega dal bodem na vseh mestnih poslopjih razobe-siti zastave; od častitih svojih someščanov pa pričakujem, da store isto.

V Ljubljani, dne 10. maja 1902.

Župan:
Ivan Hribar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. maja.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** bo imela v četrtek, dne 15. maja, ob polu 3. uri popoldne v magistratni dvorani svojo ustanovno sejo, ki jo otvori pooblaščenec c. kr. trgovskega ministrstva, c. kr. dvorni svetnik dr. R. Rüling pl.

Rüdingen. Na dnevnem redu je volitev predsednika, podpredsednika, provizoričnega predsednika in treh računskih preglednikov ter določitev in volitev odsekov.

— **Shod slovanskih časnikarjev.** Za dostojen sprejem slovanskih časnikarjev na kolodvoru v Ljubljani sta sklenila združena pripravljalna odbora, ki sta zborovala včeraj pod predsedstvom župana Hribarja, povabiti tudi slovenska društva ljubljanska. Upamo, da tudi ostalo občinstvo pokaže z veliko udeležbo pri sprejemu na kolodvoru, da so nam slovanski časnikarji dobrodošli gostje. Uro dohoda naznanimo pravočasno. Kakor čujemo, bo na Dunajski cesti postavljen slavolok. Deputacija tukajšnjega časnikarskega odbora se pelje časnikarjem do Zidanega mostu nasproti. Včeraj in danes je priglasilo zopet nekaj slovanskih časnikarjev svojo udeležbo. Kdor bi hotel kakega slovanskega časnikarja gostoljubno sprejeti pod svojo streho, naj to naznani našemu uredništvu.

— **Koncert „Glasbene Matice“.** V soboto se je vršil v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma« tretji redni koncert »Glasbene Matice« v letošnji sezoni in sicer to pot kot družbinski koncert. Razloček med drugimi koncerti »Glasbene Matice« in med tem družbinskim koncertom pa ni bil umetniški, nego — če se smemo tako izraziti — zgolj dekorativen. Pri tem koncertu so bile namreč postavljene v dvorano mize ter so poslušalci mogli med koncertom streči tudi svojim telesnim potrebam. Ta poskus pa se ni obnesel. Res je, da je bolj po domače, ako se more poslušalec s svojimi bržolami baviti, med tem ko buči z odra »Morje adrijansko«, ali pri koncertu, ki stoji na taki umetniški stopnji, kakor stoje koncerti »Glasbene Matice« in kakor je stal tudi sobotni koncert, nima poslušalec pravega užitka, če med godbo in med petjem ropotajo krožniki in čaše. Pa še nekaj je bilo sobotnemu koncertu v kvar: program je bil nekoliko preobširen. Koncert je trajal od 8. ure do 1/2 12. ure, dasi je bilo na programu naznanjeno »konec po 10. uri«. To je vsekako preveč; tako za pevce, kakor za poslušalce, prvi i drugi se utrudijo in poslušalci izgubé pozornost in dovzetnost tudi za najlepše umotvore. V umetniškem oziru je pa »Glasbena Matica« tudi to pot pokazala, da je zvesta svoji tradiciji, in da goji umetnost s tisto vnemo in resnobo, ki jej je pripomogla do tolikega ugleda, kakor ga vživa. Na programu so bile same odbrane skladbe in pevski zbor jih je pel vse s tisto natančnostjo in s tistim finim nuansiranjem in razumevanjem, kakor ga je znal mojster Hubad vdahnuti svojemu zboru. Ta koncert nas je seznanil tudi s tremi novimi izvirnimi skladbami za mešani zbor. Vse tri, dr. Gustava Ipavca »Tiček«, dr. Gajmira Kreka »Vabilo« in dr. Antona Schwaba »Moji devojčice« so dosegle lep vspeh in splošno priznanje, zlasti je ugajal dr. Krekov zbor, ki se je moral celo ponoviti. Tudi med ostalimi točkami je bilo nekaj za slovensko občinstvo novih in so iste zelo ugajale. Kot solistinje so nastopile gospe Ferjančičeva, ki je pela Procházskovo ljubko skladbo »Kaj bi te vprašal« in romanco iz »Čarostrelca«, potem gospdč. Marija Moosova, ki je pela Schubertovo »Marjetico« in seguidillo iz opere »Karmen« in gdč. Olga Plautz. Gospe Ferjančičeva in gdč. Moosova sta vsem obiskovalcem koncertov »Glasbene Matice« ljubi znanki. Priznani sta obe kot odlični pevki in je kar ob sebi umevno, da sta se tudi pri tem koncertu odlikovali in želi najlepše pripoznanje. Gdč. Plautz je prvič nastopila in dosegla jako lep vspeh. Pela je tri pesmi: Ipavčovo »Če na poljane rosa pade«, Loewejevo balado »Pevce Tom« in arijo Marije iz Loitzingove opere »Wormski orožar«. Gdč. Plautz ima jako prijeten in prikupen glas ter poje čustveno in frazira fino. Žela je burno pripoznanje, ki je bilo v polni meri zaslužno. »Glasbena Matica« je z gdč. Plautzovo pridobila izvrstno moč, sicer pa je tudi g. Hubad lahko vesel svoje učenke. Spoznali smo tudi še drugo umetnico. Gdč. Pavla Rozman je igrala na klavirju teško Weberjevo skladbo in s svojo briljantno in sigurno igro obudila občno zanimanje in žela mnogo priznanja.

Pri koncertu je sodelovala vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Christoph a in sicer same znamenite skladbe. Svirala je eksaktno in znatno pripomogla k lepemu vspehu koncerta, ki je bil prirejen na korist fondu za nakup koncertnega klavirja.

— „**Glasbena Matica**“. Povodom koncerta v prid zaklada za nakup koncertnega klavirja darovali so gg. prof. Perušek 5 K, dr. Eller 2 K, dr. Triller 6 K, Neimenovan 10 K, dr. Majaron 6 K, župan Ivan Hribar, 8 K, nadporočnik Levicki 2 K, Rohrmann V. H. 4 K, Neimenovan 1 K, dr. Rudež 3 K, skupaj 47 K kot preplačila, kojih prejem hvaležno potrjuje odbor »Glasbene Matice«.

— **Najvišje priznanje češkemu pevskega društvu „Smetana“**. Ko je lanskega leta obiskal naš presvitli cesar svoje kraljevo mesto zlato Prago, se je peljal tudi v Beroun, da si ogleda tam starodavni in slavni grad »Karlův Týn«, kateri se mogočno dviga proti nebu na hribu, ki stoji ob spredaj imenovanem kraju in je še dandanes svetok prošlih in najslavnejših dob češke zgodovine. Na dvoru tega gradu je bil pri tej priliki naš vladar prijetno iznenađen. Plzenski »Odbor Hlahola«, ki se sedaj pevsko društvo »Smetana« imenuje, je tamkaj zapel pod vodstvom svojega pevovodje g. Boh. Beneša Wagnerjev slavnosti zbor: »Vlasti a králi« (Domovini in kralju) z vervo in s tako dovršenim niansovanjem, kakor so le temu pevskega društvu lastne. Ko so se razlegali poslednji glasovi zbora, je stopil vladar k pevovodji g. Benešu in mu rekel: »Jako sem zadovoljen, prav lepo ste peli.« Pevovodja g. Beneš: »Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za pre-milostljivo priznanje.« Vladar: »Bili ste tudi v Parizu. Kako dolgo ste se pripravljali na to pot?« Pevovodja g. Beneš: »Pripravljali smo se pet let in dobili smo prvo ceno v Parizu in tudi v Bruslju.« Vladar: »Ali mnogo poje?« Pevovodja g. Beneš: »Vaše Veličanstvo, imamo prav pogosto skušnje.« Vladar: »Zahvalim se vam, prav lepo ste peli.« Nato si je cesar ogledal ves grad. Ko je prišel pri tem ogledovanju v kapelo »sv. Križa« in ogledoval njeni zadnji del, prišel je v sprednji del kapele zopet pevski zbor »Smetana« in deželni namestnik je pri odhodu vprašal cesarja, ako dovoli, da bi pevci zapeli cerkveno pesem. Cesar je to dovolil in pevci so zapeli Bendlov zbor »Molitev«. Ko so to pesem odpeli, je štopil cesar zopet k pevovodji in mu rekel: »Krasno poje.« Pevovodja se je cesarju za to najvišje priznanje dostojno zahvalil, na kar mu je cesar še rekel: »Že dolgo časa nisem slišal tako krasno peti, kakor vi poje. Hvala, hvala vam.«

— **Knez Oton in kneginja Elizabetha Windischgrätz** se preselita jutri z Dunaja v Prago kamor se je že poslalo pohištvo in zbirka kneginjih umetnin.

— **Poroči** se dne 27. t. m. v frančiškanski cerkvi gosp. Jelka Tekavčič, hčerka g. Karola Tekavčiča in gospe Marije Tekavčičeve, z gosp. Ivanom Rožmanom, deželnim nadzornikom gospodarskih zadrug v Gradcu. — Danes se je poročil v Novem mestu mestni policijski uradnik g. Ante Gutnik z gđ. J. Windischerjevo. Čestitamo!

— **Štrajk v Ljubljani**. Situacija je nespremenjena. Stavka traja dalje. Na večeršnjem shodu so govorniki posebno ostro napadali vladu, ker je ona prevzela jamstvo za varnost tistih, ki hočejo delati. Orožnikom so očitali, da nasploj preveč brezobzirno in da so pričeli na vse strani aretovati. Štrajkujoči delavci trde, da so razni voditelji stavke ali v preiskovalnem zaporu ali pa sicer še prosti, vendar pod nadzorstvom. Demonstracij ni bilo danes nobenih. Socialni demokratje so telegrafirali po dr. Ellenbogen na Dunaj, da pride v Ljubljano. Danes je zopet shod.

— **Hiter pes**. Pred nekaj dnevi je na Vrhniki prišel na kolodvor neki mož, katerega je spremljal pes srednje velikosti. Mož je sedel na vlak, pes pa je ostal zunaj. Sopotniki so moža začudeno vprašali, kaj da bo s psom in dobili presenetljiv odgovor: O, ta bo že za vlakom tek. Seveda ni nihče hotel verjeti, da bi mogel pes tako hitro teči, kakor vozi vlak. A kako so ti neverni Tomaži gle-

dali, ko so prišli na postajo Drenov grič, kajti pes je bil že tam in čakal na vlak, s katerim se je pripeljal njegov gospodar. Ta je bil seveda jako ponosen, da je njegov pes hitrejši kakor vrhniški vlak.

— **Častnima članoma** je imenovala uniformirana meščanska garda v Krškem okrajnega glavarja g. Josipa Oreška in okrajnega sodnika g. Pavla Juvančiča.

— **Pri razstrelbi v kamnolomu ponesrečil**. V Stopičah pri Novem mestu sta lomila dne 7. t. m. posestnikova sinova Franc Hrovat in Franc Mrvar kamenje. Dasi sta se pred razstrelbo oddaljila na 300 korakov, priletel je Hrovatu debel kamen na glavo ter ga smrtno ranil.

— **Nevarni konjski tat** Josip Strniša, ki je bil pod policijskim nadzorstvom v svoji pristojni občini v Dobrničah pri Trebnjem, je odšel po svetu. Ker se je bati, da bi poskušal zopet konjske tatvine, svari se posestnike pred tem nevarnim človekom. Strniša je velik, močan, ima podolgovat, bled obraz, rjave lase in oči ter špičast nos. Izroči se naj orožnikom.

— **Nezgod v Rudniku**. V Idriji je padel rudar I. Krapš v tri metre globoko jamo ter si zlomil hrbtenico. Ni upanja, da bi ozdravel.

— **Slavnost razvitje zastave „Sokola“ v Idriji** vrši se dne 20. julija t. l. Odbor prosi vsa narodna društva, da blagovolijo uvaževati ta dan pri določanju večjih narodnih slavnosti.

— **„Narodni dom“ v Podgradu**. Posojilnica in hranilnica v Podgradu v Istri je dne 1. maja t. l. sklenila sezidati v Podgradu »Narodni dom«. Kolikoga pomena bo »Narodni dom« za vse narodno življenje v tem okraju, tega pač ni treba posebej razlagati. Taisti dan slavili so v Podgradu tudi redko obletnico. Ravno tega dne je bilo namreč 25 let, kar je v Podgradu začel delovati župan g. Slavoj Jenko. Kar se je v tem času zgodilo na narodno-gospodarskem in kulturnem polju, vse je v prvi vrsti zasluga g. Jenka. Zastopal je ta okraj dolga leta v deželnem zboru, moral je prestati velikanske boje z Lahi in njih podkupljenci ter z različnimi oblastnjami, a zmagal je na celi fronti, ker se je boril za pravico in poštenje. G. Jenko se lahko s ponosom ozira na to, kar je storil v petindvajsetih letih za slovensko stvar v Istri in mi le želimo, da bi mogel še mnogo let nadaljevati svoje plemenito delo.

— **Premembe v upravi tržaškega „Lloyda“**. Bivši namestnik v Trstu, sedanjí upravni odbornik »Lloyda«, je neki dobil z Dunaja decidirano povelje, da mora iz »Lloydovega« odbora izstopiti. Tako povelje so dobili tudi nekateri drugi odborniki. Rinaldini in ti njegovi pristaši so največ krivi, da je prišlo meseca februarja do velikih in krvavih izgrediv v Trstu. Na to krivdo Rinaldinijev smo mi opozarjali že koj, ko so se zgodili izgredivi.

— **Za jecljajoče otroke** otvori učitelj na okoliški deški šoli v Celju g. Fr. Krajnc učni tečaj z dovoljenjem deželnega šolskega sveta štajerskega.

— **Samomor**. V Celovcu se je ustrelil častniški sluga Ignacij Coljakra zaradi nesrečne ljubezni.

— **Čestilci dobre kapljice**. Trgovca z vinom Rudolf Kutschera v Kremsu na Dolenjem Avstrijskem razposlila precej debelo knjižico, ki obsega cenik njegovih vin in več sto priznavalnih pisem, katere je dobil od svojih odjemalcev. Med temi odjemalci je 99 % fajmoštrov, a na čelu vseh stoji okrožni zdravnik v Kozjem dr. Fr. Janković. In mož je tudi zaslužil, da stoji njegovo priznalno pismo pred vsemi drugimi, ker nobeden Kutscherovega vina tako ne hvali kakor on. Janković piše, da so bili on in nekateri »gospodje« »ohne zu schmeicheln, von der Reinheit, der Güte und dem feinen Altel tega vina geradezu entzückt« n zagotavlja Kutschero, da mu ostane zvest odjemalec.

— **Ukraden bicikel**. Meseca julija lanskega leta je bil c. in kr. topničarskemu nadporočniku Robertu Harmanu iz vojašnice ukraden bicikel. Policija je včeraj izsledila storilca in ga aretovala. Tat je pekovski pomočnik Ivan Germ, kateri je pri priliki, ko je nosil

kruh v vojašnico, ukradel kolo iz veže, je odpeljal in prodal. Policija je tatinskega pekoveškega pomočnika izročila na Žabjek.

— **Iz gluhonemnice pobegnil** je danes zjutraj učenec Fran Skapin iz Vipave. Izrazil se je nasproti svojim so- učencem, da sedaj ne ostane v Ljubljani, ko so na Vipavskem češnje zrele.

— **Najnovejše novice**. V Civitavecchiji je bil 10. t. m. v noči strašen vihar. 10 jadrenic se je potopilo. Ljudje so se še mogli rešiti, dva kurjača sta utonila. Zidovje luke je v dolžini 200 metrov popolnoma razdejano. — Na otoku San Domingu imajo revolucijo. Predsednik Jimenez z ministri je pribežal k tujim poslanikom. Bolnišnice so polne ranjencev. Boji po ulicah se ponavljajo. Vojne ladije so prišle v luko San Domingo. — V zrakoplovu ponesrečil. V Parizu se je vzdignil braziljanski poslanec Severo v svojem zrakoplovu. V precejšnji višini pa se je zrakoplov razletel in Severo in njegov spremljevalec sta se ubila. — 60.000 kron davčnih denarjev je poneveril mestni blagajničar Nowak v Gostopeči. — Zborovanje anarhistov je zasačila policija v Barceloni. 37 anarhistov je prišla. — Nova drama Tolstega opisuje ruske dijaške nemire. Drama bo kmalu izgotovljena. — Velik požar je nastal v ruskem obmejnem mestu Salocznec, ko so bili ljudje v cerkvi. Zgorelo je 300 hiš, v njih pa tudi 15 otrok. — Celó židovsko rodbino so zažgali tatovi v Welčinu na Poznanjskem. Vseh osem prebivalcev so zvezali v hiši ter isto zažgali. — Grozovito praznoverje. V Krušiču na Srbskem so kopali trije seljaki zaklad. Ker niso ničesar našli, so verovali, da manjka človeške žrtve. Vsled tega so pričakali neko mlado ženo, ki je prišla mimo ter jo z lopatami pobili.

— **„Matica Hrvatska“**. Ker je odstopil stari in velezaslužni predsednik »Hrvatske Matice«, g. Ivan vitez Trnski in z njim oba dosedanja podpredsednika g. Jos. E. Tomić in dr. Fr. pl. Marković, je bilo na občnem zboru dne 8. t. m. izvoljeno novo predsedništvo: Predsednik je g. dr. Gj. Arnold, podpredsednika pa gosp. dr. Hoić in g. Ljuba Babić-Gjalski.

— **Strašna katastrofe na Antilih**. Še vedno ni jasnih poročil, kako je mogla vulkanska katastrofa v najkrajšem času na otoku Martinique pokončati toliko tisoč ljudi. Nekatera poročila trdijo, da je vihar gnal goreči dež od vulkana Monte Pelée po celem otoku. Deževalo je kakor orehe debelo razbeljeno kamenje. Razun tega so se gotovo širili strupeni plini, ker je mrtvecem, ki kar pokrivajo tla v St. Pierre, izstopil drob iz trebuha. Goreča lava se je valila po celem obrežju od vasi Carbet do Bourg de Precheur. Morje je bilo na mnogo milj na okoli tako razburkano, da se ni upala nobena ladja bližati še dva dni po katastrofi. Po celem svetu so se začele akcije v pomoč nesrečnejšem, ki so si rešili življenje; a otok je podoben velikanskemu pogorišču. Tla so povsod pokrita na prst debelo s pepelom. Vulkan ne prestopa delujejo, zato pa se geologi sploh boje za celo skupino antilskih otokov. Nemški cesar je izrazil francoski vladi brzojavno svoje sočutje ter poslal za nesrečnike 10.000 mark. Vlada v Guyani je nabrala na prve subskripcije 23.000 frankov, na Francoskem pa so nabrali takoj med narodom 10.000 frankov; nadalje je daroval predsednik Loubet 20.000, ministrski svet pa 35.000 frankov. — Glasom najnovejših poročil glede katastrofe na otoku Martinique so se začela obsežna rešilna dela, a doslej ni bilo dobiti živega bitja v uničenem mestu. Smrti so utekli samo tisti, ki so zbežali na bližnje griče, koliko je pa teh, se ne da še dognati. V St. Pièru so poleg cerkve našli kacic 3000 trupel, večinoma klečečih. Tudi se je dognalo, da se je premenila vsa topografija tega otoka. Nastali so novi vulkani, nastale so nove gore, izginile pa nekatere stare gore. Vode so prestopile bregove in preplule polja, druge so izginile brez sledu. Sedaj je na istem otoku v strašni nevarnosti tudi mesto Fort de France. Že včeraj omenjenemu otoku St. Vincent grozi ista usoda, ki je zadela otok Martinique. Vulkan Soufrière bruha neprestano

in kakih šest milijonov vulkana je že vse sežgano in uničeno, je skoro vse v ognju. Doslej je že kakih 600 ljudi ponesrečilo. Prebivalstvo beži na drugi konec otoka.

— **Orožniki — tatovi**. Kakor poročajo iz Aten, so pogrešili v kraljevi vili »Dekelia« v Datoionu jako dragocene stvari. Tatovom so prišli kmalu na sled, tatvino je izvršilo pet orožnikov, kateri so imeli stražiti vilo.

— **Vlak povozil**. Iz Dunajskega mesta javljajo, da so našli na tiru pri Eg-gendorfu približno 40letno ženo s popolnoma odtrganimi nogami; vlak je šel preko nje. Ležala je vso noč nezavestna na tiru. Doslej je bilo možno le dognati, da je žena, ki še živi, a je v smrtni nevarnosti iz Steinabrückla.

— **Žid — vojni minister**. Iz Rima poročajo, da bo vojnim ministrom imenovan generalni lajtnant Ottolenghi, komandant kora v Genovi. Ottolenghi je po veri žid. V drugih državah židje niti častniki ne morejo biti ter se jih smatra »zadosčenja nesposobne«. Italijani so drugega mnenja.

— **Gledališče zgorelo**. V Aleksandriji je nastal v gledališču požar, ki je vničil vse poslopje.

— **S križem in trnjevo krono na glavi** je korakal nedavno po ulicah Pretorije mož v spremstvu vojakov in policije. Revež, blazen Italijan, si domišlja, da je — Kristus ter da bo križan v Abesiniji. Obleden je bil prav tako, kakor Kristus na vseh »križevih potih«. Reveža so vtaknili v blaznico, kjer vedno molči.

Društva.

— **Pedagoško društvo** v Krškem zboruje v torek, 20. t. m. ob 11. uri v Boštanji. Dnevni red: 1. Zemljepisna in zgodovinska učila, 2. razgovor o pedagoških dnevnikih in razpornih vprašanjih. — P. T. gg. tovariši in tovarišice, katere se nameravajo zboru udeležiti, naj blagovolijo naznaniti g. gostilničarju Drmelju, da bodo pri njem obedovali.

— **Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi svoj I. izvanredni občni zbor v četrtek dne 15. vel. travna 1902. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo odseka za revizijo poslovnika. 3. Predlogi. 4. Slučajnosti. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Lokal: »Zum Magistrat« I. Lichtenfelsgasse 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. maja. V današnji seji poslanske zbornice se je prezident grof Vetter s toplimi besedami spominjal katastrofe na Martiniqueu. Zbornica je naročila ministrstvu, da sporoči francoski vladi sožalje avstrijskega parlamenta. Čehi so podali interpelacijo, v kateri zahtevajo, da naj vpraša ministrski predsednik nadvojvodo Franca Ferdinanda, zakaj da je črtal ime za častnega člana češke akademije izvoljenega grofa Leva Tolstega, tako da Tolstoj ni bil potrjen kot častni član. Sedaj se razpravlja o proračunu železniškega ministrstva.

Dunaj 13. maja. Socialni demokratje nameravajo koncem današnje seje postaviti nujni predlog glede sklepanja delegacij o proračunu vojne ministrstva.

Dunaj 13. maja. Pogajanja s stranikami, da bi imela poslanska zbornica ta teden tudi večerne seje, da bi čim hitreje rešila proračun, ne obetajo uspeha, ker se temu upirajo Nemci kakor Čehi.

Dunaj 13. maja. Ministrski svet je sklenil, podeliti inženjeru Hugonu pl. Heiderju koncesijo za zgradbo železnice Grobelno-Rogatec. Koncesijska listina se razglasi še ta teden.

Lvov 13. maja. Poročila iz Rusije naznanjajo, da je sodišče morilca ministra Sipjagina, Balmašova že obso-dilo na smrt, misli se pa, da ga cesar pomilosti.

Pariz 13. maja. Iz St. Pièra se je vsega skupaj kakih 800 oseb rešilo.

Washington 13. maja. Poslanska zbornica je za rešilno akcijo na Martiniqueu dovolila 200.000 dolarjev, mej tem ko je bil Roosevelt nasvetoval, naj dovoli pol milijona.

Meteorološko poročilo.

Vikina nad morjem 306-2 m. Srednji kračni tlak 756-0 mm.

Maj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Podavila v 24 urah
12.	9. zvečer	731.4	9.2	sr. zahod	dež	30 mm.
13.	7. zjutraj	731.6	8.7	sl. ssvzh.	skoro obl.	
"	2. popol.	731.4	8.9	sr. zahod	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 10.6°, nor-
male: 12.7°. Ob eni popoldne nevihta.

Dunajska borza

dné 13. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.75
Avstrijska zlatna renta	101.65
Avstrijska krona renta 4%	120.65
Ogrska zlatna renta 4%	99.65
Ogrska krona renta 4%	120.90
Avstro-ogrski bančni delnice	97.75
Kreditne delnice	1599—
London vista	671—
Nemški državni bankovci za 100 mark	240.37 1/2
20 mark	23.47
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	93.25
C. kr. cekini	11.33

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govornik aparat.
Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gl.

Grammophon-Automat 650-22

v katerega se vrže 10 vin., je najboljši vir dohod-
kov za gostilne. Cena 120 in 130 gl.
Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem.
Plašje iz trdega gumija v veliki izbiri,
tudi slovenske, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg 16.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v
Steyr, v Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri
5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v
Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove
vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11.
uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel,
Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri
56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Bude-
jovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi
I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Ko-
čevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni
vlak v Rudolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 1. uri
5 m popoldne osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Top-
lice, Kočevje. Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v
Rudolfovo, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol.
Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak
z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni
vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr,
Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zju-
traj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m do-
poldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlove
vare, Heb, Marijine vane, Plzenj, Budejovice, Solno-
grad, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Ino-
most, Zell ob jezeru, Lend Gastein, Ljubno, Celovec,
St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 14 m popoldne
osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka,
Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez
Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra,
Linca, Budejovic, Plzenja, Marijinih varov, Heba, Fran-
covih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Novega
mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m
zjutraj osebni vlak iz Rudolfova in Kočevja, ob 2.
uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Toplice, Ru-
dolfova, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni
vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, Kočevja. — Odhod
iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob
6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, po
slednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod
v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob
6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji
vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Radi slabega zdravja oddam svojo dobro
obiskano, popolnoma z blagom založeno

trgovino

z mešanim blagom ter vinom na debelo in drobno
tako v majem za eno ali več let.
Osebe morajo biti zdrave, močne, samične,
slovenskega jezika in trgovine zmožne, na dobrem
glasu, iz dobrih hiš, z dobrimi spricvali. Z de-
žele imajo prednost. Kavcija se zahteva po do-
govoru.

Natančneje se izve pri (1083—5)
Mateju Kobal-u v Idriji.

Hôtel

v večjem mestu na zelo ugodnem
kraju na Dolenjskem

se odda takoj v najem.

Več se izve v zalogi Puntigam
v Ljubljani. (1116—2)

Specijalitete

fine kave, novo dobavljene

priporoča (415—71)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljke 5 kil franko.

Žrebanje nepreklicno

19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobitnik à 50000 K

" " " à 5000 "

" " " à 3000 "

2 glavna dobitka à 2000 "

5 dobitkov à 1000 "

10 " à 500 "

20 " à 200 "

60 " à 100 "

100 " à 50 "

300 " à 20 "

3500 " à 10 "

Srečke à 1 K priporoča
J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v
(10:2) gotovini po 10% odbitku. 6

Trgovski pomočnik

mlad, za takojšen vstop, se sprejme pri
tvrčki (1123—1)

Ivan Jebačin v Ljubljani.

Komptoarist

slovenščine in nemščine v govoru in pi-
savi zmožen, ki je bil v državni službi, z
dobrimi spricvali, želi mesta v kakem
uradu ali privatni pisarni.

Ponudbe pod „Komptoarist“ na uprav-
ništvo »Slov. Naroda.« (1104—2)

Premier-kolesa 1902

Najstarejša, Vele- 29
najbolj izpri- zanimiva in
čana znamka fina oprema
Geniki gratis. Geniki franko.
Premier-Werke, Eger (Češko).

Dobre cenene ure

s 3letnim pisemnim jamstvom
razpošilja zasebnikom

prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

ekspozitna hiša ur in zlatnine

Most (Brux) št. 64 Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . 5.80

Prava srebrna verižica . . . 1.20

Nikelnasti budilec . . . 1.95

Moja tvrda je odlikovana s c. kr. orlom, ina

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pisem. (2753—43)

Ilustrovani katalog zastoj in poštna pristo.

Haveloke

pelerine za turiste

iz nepremočljivega lodna

priporočata 3 (1052—2)

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Anton Gutnik

magistratni policijski oficijal

Jelica Gutnikova rojena Vindišar

poštna odpraviteljica

poročena.

(1122)

Ljubljana

Handija pri Novem mestu

dné 13. maja 1902.

Mesto vacega posebnega overstila.

Št. 17.314.

Razglas.

(1124)

V četrtek, dné 15. maja, dopoldne ob 10. uri, vršila
se bode v tukajšnjem skladišču postaje južne železnice

prostovoljna javna dražba 7 vagonov kornuze.

Dražbeni pogoji se bodo naznanili kupcem pred pričet-
kom dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 13. maja 1902.

P. n.

Usojam si vljudo naznaniti, da sem na novo otvorila

salon za izdelovanje elegantnih
damskih oblek

Gradišče št. 6, Cenkarjeva hiša I. nadstr.

Za mnogobrojna naročila prosi s spoštovanjem

Ivanka Gorjanc roj. Primožič.

(1081—3)

Istotam se sprejmeta tudi 2 učenki.

Št. 5222.

Naznanilo.

(1120)

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane de-
želna blagajna kranjska, Turjaški trg št. 3, od 20. do všte-
tega 22. maja t. l. strankinemu prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dné 6. maja 1902.

Najboljša studenčna
sesalka na svetu!

Genial-sesalka

crpa vodo iz globokih studen-
cev skozi pod zemljo napeljavne
cevi v visoko položeni nabi-
ralnik.

Prvi moravski zavod za vodo-
vode in izdelovanje sesalk

Motori na veter

kisesami

regulirajo

po smeri

in moči

vetra ter

so varni

pred vi-

harjem, popol-

noma iz jekla

in železa,

imajo za 30% večji

uspeh kakor drugi

dosedanji sistemi.

Za samodelavno vzdi-

govanje vode, s kate-

rim niso spojeni nikaki

stroški, za občine, po-

sestva, tovarne itd., kjer

je malo vode, kakor tudi

za gonitev mlinov za debelo in fino

moko gradi

Ant. Kunz, c. kr. dvorni zalagatelj (1088—2)
Moravske Granice (Mährisch-Weiskirchen).

Razpošiljatev kave in čaja

Valter pl. Gizycki, Trst.

Avstr. poštne hran. št. 869.194.

Ogrska poštne hran. št. 9960.

Ponujam svoje čistokusne kave in čaje po sledečih cenah in le v pristnih
znamkah; kavo v zavitkih po 4 1/2, kl. g. in čaj po 2 kl. g. čiste vsebine.

Št.	Ime kakovosti	Cena na debelo v K. klg. poštni zar.	Št.	Ime kakovosti	Cena na debelo v K. klg. poštni zar.
1.	Santos plemenita čistokusna	2.30 10.35	6.	Guatemala specialiteta zelo	3.10 15.30
2.	San Salvador fina	2.55 11.45	7.	ff Janko Portorico zelo močna	3.60 16.20
3.	Java Liberia extra debelo-	2.70 12.15	8.	Java zelo fina	3.75 16.85
4.	Caracas fina	2.95 13.25	9.	Ceylon biser	3.90 17.55
5.	Cuba prima	3.20 14.40	10.	Ceylon extra	4— 18—
11.	Vzhodnoindijska originalna	3.30 14.80	12.	Guatemala biser	3.50 15.75
20.	Čaj Packling majhnolistnat.	7— 14—	25.	Čaj Ningchow majhnolistnat	9— 18—
22.	Souchang prima veliko-	8— 16—	30.	Souchang primissima ve-	10— 20—

Blago se razpošilja carine, poštne, embalaže in kolektivne prosto; po poštne povzetki
ali na čekovni račun. — Pri naročbi prosim ozirati se na gornjo ponudbo. — Na zahtevo se
dopušča ček. — Za poštne potrebe zagotavlja že moje dobro ime.

Valter pl. Gizycki, Trst.